

Narodowe Święto Niepodległości

Trochę historii

Od rozbioru Polski przez Rosję, Prusy i Austrię w 1795 roku naszego kraju nie było na mapie. Naród nadal istniał, ale teren kraju, administracja i rządy były pod władzą zaborców. Polacy w tym czasie wiele razy próbowali odzyskać niepodległość. Największymi zrywami niepodległościowymi były powstania – listopadowe (1830 r.) i styczniowe (1863 r.), które zakończyły się niepowodzeniem. Największa realna szansa na odzyskanie wolności zaistniała w roku 1914, gdy wybuchła I wojna światowa. Wojna wbrew pozorom dała Polakom nadzieję na powrót na mapę Europy, ponieważ była wyrazem rozłamu pomiędzy zaborcami. W wojnie brały udział 33 państwa, 10 milionów ludzi zginęło w działaniach wojennych, a prawie 20 milionów zostało rannych. Dorobek wielu pokoleń był niszczone, zrównywano z ziemią zabytki kulturowe i domostwa. Po wojnie zmieniły się granice państwowe oraz formy rządów.

Czemu Święto Niepodległości jest 11 listopada?

I wojna światowa zakończyła się właśnie 11 listopada 1918 r. po kapitulacji Niemiec na froncie zachodnim. W tym dniu Polska powróciła na mapę Europy. Również tego dnia marszałek Piłsudski został Naczelnym Dowódcą Wojsk Polskich, a po jego negocjacjach z Centralną Radą Żołnierską jeszcze tego samego dnia wojska niemieckie zaczęły wycofywać się z Królestwa Polskiego.

Czemu Święto Niepodległości jest takie ważne?

Polska mogłaby nigdy nie odzyskać niezależności, gdyby nie niezłomność wielu naszych przodków, którzy przelali krew za utraconą Ojczyznę. Mimo wielu prób zaborców wynarodowiania Polaków, zakazów używania języka polskiego oraz czytania czy śpiewania po polsku nieprzyjaciele nie zdołali zabić ducha polskości. Dzięki temu teraz możemy cieszyć się wolnością, nikt nam nie narzuca innej kultury czy języka, możemy wybrać, gdzie i jak chcemy żyć.

Co by było gdybyśmy nie odzyskali niepodległości?

Zapewne nie używalibyśmy języka polskiego, zniknąłby on zupełnie. Dziś mówilibyśmy po niemiecku lub po rosyjsku. Nie mielibyśmy naszej biało-czerwonej flagi ani orła białego w godle narodowym. Zapomnielibyśmy też o odważnych czynach naszych przodków, spośród których wielu poświęciło swoje życie, aby walczyć o naszą wolność. Z tego względu musimy doceniać to, że nasz kraj jest już wolny i uczyć kolejne pokolenia patriotyzmu i przywiązania do własnego narodu.

Dzięki odzyskaniu niepodległości możemy teraz z dumą recytować **„Katechizm polskiego dziecka”** Władysława Bełzy, który zna każdy mały Polak:

- Kto ty jesteś?
- Polak mały.
- Jaki znak twój?
- Orzeł biały.
- Gdzie ty mieszkasz?
- Między swemi.
- W jakim kraju?
W polskiej ziemi.
- Czym ta ziemia?
- Mą ojczyzną.
- Czym zdobyta?
- Krwią i blizną.
- Czy ją kochasz?
- Kocham szczerze.
- A w co wierzysz?
- W Polskę wierzę.
- Czym ty dla niej?
- Wdzięczne dziecię
- Coś jej winien?
- Oddać życie.

11 listopada 2020 roku przypada 102. rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości i będzie wyjątkowa ze względu na pandemię COVID-19 i związane z nią ograniczenia dotyczące m.in. gromadzenia się. Dlatego zamiast udziału w wielkich zgromadzeniach, w tym dniu wszyscy Polacy mogą włączyć się w świętowanie we własnych domach. Akcja „Niepodległa do hymnu” i Wirtualny Festiwal Niepodległa na Krakowskim Przedmieściu to najważniejsze, ale nie jedyne z planowanych przedsięwzięć.

Biuro Programu „Niepodległa” oraz Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego zapraszają do wspólnych obchodów Narodowego Święta Niepodległości. Obchody Narodowego Święta Niepodległości 2020 zorganizowane zostały z myślą o zdalnym dostępie do wydarzeń przygotowanych przez Biuro Programu „Niepodległa”.

– Narodowe Święto Niepodległości jest symbolem ogromnego sukcesu, na który złożyły się wysiłki kolejnych pokoleń Polaków, ale również symbolem jedności, solidarności i współpracy całego społeczeństwa. To wartości szczególnie ważne dzisiaj, w tak trudnych dla naszego społeczeństwa czasach. Dlatego zdecydowaliśmy, że wydarzenia zaplanowane z okazji 11 listopada udostępnimy wszystkim Polakom poprzez środki komunikacji elektronicznej – mówi prof. Piotr Gliński.

Spot zapraszający do akcji "Niepodległa do hymnu"

Wyjątkową okazją do zaakcentowania wspólnotowego wymiaru obchodów będzie akcja „Niepodległa do hymnu”, w ramach której każdy będzie mógł 11 listopada w samo południe przyłączyć się do wspólnego śpiewania Hymnu Państwowego. Wystarczy o godz. 12:00 włączyć jedną z większych stacji radiowych lub telewizyjnych i przyłączyć się do Mazurka Dąbrowskiego, który będzie emitowany na antenie.

Do wspólnego hymnu można będzie przyłączyć się również za pośrednictwem Internetu. Wystarczy wejść na stronę niepodlegla.gov.pl, gdzie dostępne są szczegóły akcji.

Wirtualny Festiwal Niepodległa na Krakowskim Przedmieściu będzie transmitowany na żywo w Internecie już od godz. 12:00 – zaraz po wspólnym odśpiewaniu hymnu. W tym roku Festiwal będzie dostępny on-line, by każdy mógł zobaczyć przygotowane atrakcje na ekranie smartfona, komputera czy telewizora. Wystarczy wejść na stronę www.niepodlegla.gov.pl/festiwal lub stronę jednego z partnerów, np. Interia.pl czy stronę wybranego dziennika ogólnopolskiego lub regionalnego grupy Polska Press, i uruchomić transmisję na żywo przygotowaną przez Biuro Programu „Niepodległa”.

<https://niepodlegla.gov.pl/aktualnosci/niepodlegla-do-hymnu-2020-dolacz-do-akcji/>

**Najpiękniejsze wiersze patriotyczne na Święto Niepodległości 2020.
Wierszyki o Polsce i miłości do ojczyzny. Te wiersze powinien znać każdy**

„Polska” Antoni Słonimski

I cóż powiedzą tomy słowników,
Lekcje historii i geografii,
Gdy tylko o niej mówić potrafi
Krzak bzu kwitnący i śpiew słowików.

Choć jej granice znajdziesz na mapach,
Ale o treści, co je wypełnia,
Powie ci tylko księżyc pełnia
I mgła nad łąką, i liści zapach.

Pytasz się, synu, gdzie jest i jaka?
W niewymierzonej krainie leży.
Jest w każdym wiernym sercu Polaka,
Co o nią walczył, cierpiał i wierzył.

W szumie gołębi na starym rynku,
W książce poety i na budowie,
W codziennej pracy, w życzliwym słowie,
Znajdziesz ją w każdym dobrym uczynku.

„Oblicze Ojczyzny” Tadeusz Różewicz

Ojczyzna To Kraj Dzieciństwa,
Miejsce Urodzenia,
To Jest Ta Mała Najbliższa
Ojczyzna.
Miasto, Miasteczko, Wieś,
Ulica, Dom, Podwórko,
Pierwsza Miłość,
Las Na Horyzoncie,
Groby.
W Dzieciństwie Poznaje Się
Kwiaty, Zioła, Zboża,
Zwierzęta,
Pola, Łąki,
Słowa, Owoce.
Ojczyzna Się Śmieje.

Na Początku Ojczyzna
Jest Blisko,
Na Wyciągnięcie Ręki.
Dopiero Później Rośnie,
Krwawi,
Boli.

"Hymn do miłości ojczyzny" Ignacy Krasicki

Święta miłości kochanej ojczyzny,
Czują cię tylko umysły poczciwe!
Dla ciebie zjadłe smakują trucizny
Dla ciebie więzy, pęta niezelżywe.

Kształcisz kalectwo przez chwalebne blizny
Gnieździsz w umyśle rozkosze prawdziwe,
Byle cię można wspomóc, byle wspierać,
Nie żał żyć w nędzy, nie żał i umierać.

„Tu wszędzie Polska” Tadeusz Kubiak

Tu, gdzie jest dom nasz, twój i mój,
gdzie lasy są i rzeki nasze,
gdzie każdy ojciec szedł na bój,
gdzie Biały Orzeł na sztandarze.

Gdzie w Gdańsku Neptun łni trójzębem,
gdzie nad Krakowem dźwięczy hejnał,
gdzie wolna droga wiedzie w zboże,
gdzie chwiejna trzcina na jeziorze.

Tyś się tu rodził, ojciec i wuj,
tu się rodziła twoja matka.
Dziad orał ziemię, wdychał kurz,
a jego dom to nędzna chatka.

Gdzie klucz żurawi nad łąkami,
gdzie Mysia Wieża ponad Gopłem,
w Szczecinie biały transatlantyk,
w morzu stalowy, czujny okręt.

Gdzie wiosną słowik w krzakach gęstych,
jesienią rżyska snute dymem,

gdzie latem słońce nad Bałtykiem,
a zimą świerszcze za kominem.

Gdzie dom poety w Czarnolesie,
gdzie nurtem śpiewnym płynie Wisła.
Tu biały sad jest, czarny węgiel,
tu wszędzie Polska, tu - Ojczyzna!

"Pieśń o żołnierzach z Westerplatte" Konstanty Ildefons Gałczyński

Kiedy się wypełniły dni
i przyszło zginąć latem,
prosto do nieba czwórkami szli
żołnierze z Westerplatte.

(A lato było piękne tego roku).

I tak śpiewali: Ach, to nic,
że tak bolały rany,
bo jakże słodko teraz iść
na te niebiańskie polany.

(A na ziemi tego roku było tyle wrzосу na bukiety).

W Gdańsku staliśmy tak jak mur,
gwiżdżąc na szwabską armatę,
teraz wznosimy się wśród chmur,
żołnierze z Westerplatte.

I ci, co dobry mają wzrok
i słuch, słyszeli pono,
jak dudni w chmurach równy krok
Morskiego Batalionu.

I śpiew słyszano taki: - By
słoneczny czas wyzyskać,
będziemy grzać się w ciepłe dni
na rajszych wrzosowiskach.

Lecz gdy wiatr zimny będzie dał,
i smutek krążył światem,

w środek Warszawy spłyniemy w dół,
żołnierze z Westerplatte.

Wiersze Czesława Janczarskiego

"Barwy ojczyste"

Powiewa flaga,
gdy wiatr się zerwie.
A na tej fladze
biel jest i czerwień.
Czerwień to miłość,
biel - serce czyste.
Piękne są nasze
barwy ojczyste.

"Co to jest Polska?"

- Co to jest Polska?-
Spytał Jaś w przedszkolu.
Polska- to wieś
i las,
i zboże w polu,
i szosa, którą pędzi
do miasta autobus,
i samolot, co leci
wysoko, na tobą.
Polska- to miasto,
strumień i rzeka,
i komin fabryczny,
co dymi z daleka,
a nawet obłoki,
gdy nad nami mkną.
Polska to jest także twój rodzinny dom.
A przedszkole?
Tak- i przedszkole,
i róża w ogrodzie
i książka na stole.

"Wszyscy kochamy naszą stolicę"

Wszyscy kochamy naszą stolicę
stare ulice, nowe ulice.
Most nad rzeką i fale Wisły
Statek na fali i piasek złocisty.
Szerokie place, parki zielone
i tramwajowy srebrzysty dzwonek
Stado gołębi, co chmurką białą
Nad ulicami szybuje śmiało
I każdy kamień, drewno i trawę
Wszyscy kochamy naszą Warszawę
Stolica Polski, piękna Warszawa
to nasza duma, to nasza chwała.

"Moje miasteczko"

Kocham moje miasteczko
położone nad rzeczką
Rzeczka w słońcu się mieni
a miasteczko w zieleni.

Znam tu wszystkich
każdego dorosłego i dziecko
I mnie też wszyscy znają
w moim małym miasteczku.

"Polska" Ryszard Przymus

Polska - to taka kraina,
która się w sercu zaczyna.
Potem jest w myślach blisko,
w pięknej ziemi nad Wisłą.
Jej ścieżkami chodzimy,
budujemy, bronimy.
Polska - Ojczyzna...
Kraina, która się w sercu zaczyna.

"Pojedziemy w cudny kraj" Maria Konopnicka

Patataj, patataj,
pojedziemy w cudny kraj!

Tam gdzie Wisła modra płynie,
Szumią zboża na równinie,

Pojedziemy, patataj...
A jak zowie się ten kraj?

"Moja mała ojczyzna" Joanna Białobrzaska

Jest na mapie mała kropka,
ja tu mieszkam, tu mnie spotkasz.
Jakie ciekawie i wesoło
w moim świecie naokoło.

Na podwórku trzy kałuże,
położyły się przy murze,
trzepak bardzo dziś kaprysi -
duży dywan na nim wisi.

Słońce z cieniem gra tu w berka,
pan kominiarz z dachu zerka,
teraz chyba każdy przyzna,
że jest piękna ma Ojczyzna!

"Twój dom" Wanda Chotomska

Jest w każdym naszym słowie,
a słowa są najprostsze -
chleb, mama, dom gościnny,
i Wisła, i Mazowsze.

I jest w czerwieni maków,
i w białych kwiatach wiśni,
w piosenkach wszystkich ptaków
i w każdej naszej myśli.

W mazurku chopinowskim,
i w czarnym węglu Śląska,
i tu, gdzie serce mówi,
że to jest właśnie Polska.

"Ojczyzna" Włodzimierz Domaradzki

Wszystko dokoła:
dom i przedszkole,
fabryczne dymy,
żelazna kolej...
Kwiaty przy oknie,
klon koło bramy,
słoneczny uśmiech
kochanej mamy...
I las, co cieniem
dzieci zaprasza-
wszystko to Polska,
Ojczyzna nasza!

"Polska" Elżbieta H. Krystek-Jones

Mam na swoim biurku globus kolorowy.
Opowie o krajach, chociaż nie zna mowy.
Poszukaj w Europie krainy znaczonych
barwami koloru: żółtej i zielonej.

Ciągnie się od Karpat - to skaliste góry,
aż do morza Bałtyk. Popatrz więc do góry.
Znajdziesz ją pomiędzy Bugiem oraz Odrą.
To są piękne rzeki. Mają wodę modrą.

A najdłuższa rzeka, która z gór wypływa
i do morza wpada - Wisła się nazywa.
Stolica - Warszawa. Każdy jest z niej dumny.
Przeniósł ją z Krakowa król Zygmunt z "Kolumny".

Piękne góry Tatry wszystkich zapraszają.
Bajecznie niezwykłą panoramę mają.

Bielusieńkie plaże Bałtyk oferuje,
nadmorskie wycieczki zawsze proponuje.

Cudowne Mazury kuszą swą urodą
i Kraina Jezior z przeźroczystą wodą.
W swym rodzinnym kraju papież często gościł.
To jest nasza POLSKA! Nie mam wątpliwości.

"Znak" Maria Łaszczyk

Czy wiesz, jaki to znak:
W czerwonym polu Biały ptak?
- Wiem - odpowiedział Jędrzek mały
- To jest znak Polski:
Orzeł Biały.

"Wiślana syrenka" Tadeusz Kubiak

Wyłynęła z Wisły
Srebrzysta Syrenka
Miała ogon rybi
Ta dziwna panienka.

Nagle zobaczyła
Dom u brzegu Wisły.
- Tutaj będę właśnie mieszkać -
Powiedziała wszystkim.

- Będę was broniła
Tym wiślanym mieczem.
Niech w spokoju rybak łowi,
Piekarz chleby piecze.

I tak zamieszkała
Syrenka w Warszawie.
Wczoraj w parku ją widziałem,
jak tańczyła z pawiem.

"Syrenka" Janusz Laskowski

Stoi Syrenka nad Wisłą,
słońce w jej oczach zabłysło.
Warszawskie dzieci tu przyszły,
stały na brzegu Wisły.
Kiwają Syrenie ręką:
„Jakże się miewasz, Syrenko?”

Linki do obejrzenia i wysłuchania:

https://www.youtube.com/watch?v=1gSZbP_WLlc

<https://www.youtube.com/watch?v=xQk8p7XY23A>

<https://www.youtube.com/watch?v=-ml645aCTgo>

<https://www.youtube.com/watch?v=O8lbwWF7yXo>